

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2025/2026

Inledning.....	3
Vår policy	3
Lagar och begrepp	3
Arbetsprocess.....	4
Utvärdering av prioriterade områden 2024 - 2025.....	4
Kartläggning.....	7
Främjande och förebyggande arbete	7
Sammanhang där skolan diskuterar trygghetsfrågor	9
Årshjul för Trygghetsrådet.....	10
Prioriterade områden läsåret 2025 – 2026	10
Ansvarsfördelning	11
Planerade aktiviteter för läsåret:.....	12
Upprättande av ny plan mot diskriminering och kränkande behandling	12
Handlingsplan 1	12
Handlingsplan 2 Åtgärder om elev kränker annan elev	13
Handlingsplan 3 Åtgärder om en personal kränker en elev.....	14
Handlingsplan 4 Åtgärder om en elev kränker en personal.....	15
Handlingsplan 5 Åtgärder om personal blir utsatt av annan personal	15
Handlingsplan 6 Hot och våld	15
Handlingsplan 7 Åtgärder vid upprepade kränkningar	16
Bilaga 1 Årshjul för Trygghetsteamet	17
Bilaga 2 Relationsskattning IBIS.....	18
Bilaga 3 Så här vill jag ha min skoldag	20
Bilaga 4 Ordningsregler	20
Bilaga 6 Förväntansdokument	23
Bilaga 7 Varningssignaler	26

Inledning

Planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att förverkliga intentionerna i FN:s barnkonvention dvs. alla barns lika värde. Alla konventionsstater ska respektera och tillförsäkra varje barn de rättigheter som anges i denna konvention. En trygg skoldag är en förutsättning för att lära och utvecklas. På vår skola ska varje elev ha samma möjlighet att utvecklas och lära under trygga förhållanden. Vårt gemensamma arbete för att främja en trygg skoldag är av största vikt och något vi arbetar aktivt med på Sågtorpsskolan.

All personal ska förebygga och motverka alla former av kränkning och diskriminering. Skolledningen har det yttersta ansvaret för att säkerställa att alla blir väl behandlade i skolan. För att kunna genomföra detta är det viktigt att alla är delaktiga i arbetet – både föräldrar, elever och personal som finns på skolan. Arbetet utvärderas och analyseras och revideras varje år.

Vår policy

På vår skola ska ingen känna sig trakasserad, diskriminerad eller utsatt för kränkande behandling. Alla, såväl elever som personal, ska känna sig trygga och respekterade i skolan. Vi vill att vår plan mot diskriminering och kränkande behandling ska fungera som ett verktyg i en levande process, den behöver ständigt vara aktuell och anpassad till de behov som finns i den dagliga verksamheten.

Lagar och begrepp

Planen mot diskriminering och kränkande behandling utgår från två olika lagar, *Diskrimineringslagen (SFS 2016:828)* kapitel 3. 1 - 3, 16 - 18§§ och *Skollagen (2010:800)* kapitel 6, båda lagarna har det gemensamma syftet att stärka alla elevers lika värde och rätt till en trygg skoldag.

Rätten till lika behandling är en grundläggande mänsklig rättighet. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter – oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra.

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra och missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna ovan. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas och det har direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering innebär att en elev missgynnas för att alla behandlas lika genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som kan framstå som neutralt.

Trakasserier är uppträdanden som kränker en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Både elever och personal kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkningar.

Kränkande behandling är uppträdanden som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan t.ex. vara att retas eller att frysa ut någon. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening. En pedagog kan t.ex. tillrättavisa en elev för gruppens bästa utan att det anses som kränkande

Arbetsprocess

För att säkerställa att skolan alltid har en aktuell plan, revideras planen enligt nedanstående modell. Elever, föräldrar och medarbetare är med i processen. Arbetet bygger på arbetslagens samlade bild, kundundersökningen, trivselenkäter, elevintervjuer, klassråd, elevråd, trygghetsrådet, samtal med kompisvärdar och skolrådets åsikter. (Se även bilaga 1 Årshjul)

Utvärdering av prioriterade områden 2024 - 2025

Trygghetsenkäten samt andra enkäter som genomförts under läsåret 2024 - 2025 varierande resultat. Samtliga klasser har gått igenom enkätens resultat och arbetat med dem på klassnivå.

Prioriterade områden läsåret 2024 – 2025

Område 1: Att implementera den nya planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Område 2: Att vi har trygga övergångar mellan stadierna förskola till förskoleklass, förskoleklass till åk 1, åk 3 till åk 4 och åk 6 till åk 7.

Resultat trygghet

Det som sticker ut positivt är att Sågtorpsskolans resultat i åk 3 ligger högre än målvärdet och över snittet för Valfärd skola. Resultatet för åk 6 ligger också över snittet för Valfärd skola. Även i skolans egna enkätresultat gällande trygghet så har vi en mycket hög trygghet i alla årkurser.

Mellan augusti 2024 till februari 2025 har vi genomfört 2 st trygghetsenkäter där eleverna fått besvara frågan om de har minst två trygga vuxna att vända sig till på skolan. Frågan är ny för i år så vi kan bara jämföra de två gångerna, en gång före höstlovet och en gång innan jullovet. Lågstadiet svara vid första enkäten 85,6% har två trygga vuxna och vid andra tillfället 96,6%. Mellanstadiet svara vid första enkäten 78,4% har två trygga vuxna och vid andra tillfället 86,5%. Mellan september till december ökar elevernas upplevelse av att ha två trygga vuxna markant. Av 290 lågstadieelever upplever ca 10 st att de inte har två trygga vuxna. Av 204 mellanstadieelever upplever ca 28 elever att de inte har två trygga vuxna. Om man jämför årkurserna 4-6 så är det fler i årkurs 5 och 6 som har två trygga vuxna och årkurs 4 sticker ut där färre upplever att de har trygga vuxna.

I trygghetsenkäten och i "Våga-visa-enkäten" svarar alla elever att vuxna agerar när de känner sig otrygga. I våra egna trygghetsenkäter svarar alla årkurser F-3 98,8% att vuxna ingriper om något händer, detta är en ökning med 2,1% från förra läsåret. I Våga visa åk 3 svarar 89% av eleverna att vuxna ingriper, jämfört med förra årets åk 3 är resultatet något

högre. I jämförelse med kommunens resultat så ligger åk 3 något lägre. I jämförelse mellan pojkar och flickor är skillnaden 1 %. I våra egna trygghetsenkäter svarar alla årkurser 4-6 93,5% att vuxna ingriper om något händer, detta är en ökning med 4,6% från förra läsåret. I Våga visa åk 6 svarar 73% av eleverna att vuxna ingriper, jämfört med förra årets åk 6 är resultatet något högre. I jämförelse med kommunens resultat så ligger åk 6 något lägre. I jämförelse mellan pojkar och flickor är skillnaden 10% där flickor anser i lägre grad att vuxna ingriper än pojkar.

Vi har inte fullt ut nått vårt högt satta önskade läge med 100% men har kommit mycket långt med våra 98.8% i lågstadiet och 93.5% mellanstadiet.

I trygghetsenkäten svarar alla elever att de känner till skolans ordningsregler och förväntningar i förväntansdokumentet.

I lågstadiet känner 97,5% till ordningsreglerna och 88,7% förväntningarna. I mellanstadiet känner 84,7% till ordningsreglerna och 75% förväntningarna.

Analys av resultat och möjliga orsaker

När eleverna får ny personal i åk F, 1 och 4 kan det ta längre tid att skapa trygga relationer till vissa elever. Kartläggningmaterialet hjälper personalen att se vilka elever som riskerar att inte ha några trygga vuxenrelationer och om så upptäckts görs insatser. Insatser som att den vuxne medvetet sätter sig nära eleven vid matsituation och kan bygga relationer utanför undervisningssituationen.

På lågstadiet upplever generellt sett de flesta eleverna att de har två trygga vuxenrelationer. Till skillnad mot mellanstadiet kan man se att med stigande ålder från F-klass till åk 3 är det färre elever som har två trygga vuxna att vända sig till ju äldre de blir. Vad detta beror på blir svårt att analysera då vi ej kan jämföra med flera år tillbaka. Vi kan se att F-klass 66 elever och övriga ca 75 elever med lika stor personaltäthet, detta skulle kunna vara en orsak. Alla årkurser har under året haft personalförändringar vilket därför kan vara en faktor men då för alla årkurser. Vi behöver mer underlag för att kunna få en djupare förståelse av vad resultaten betyder.

På mellanstadiet kan man se en koppling mellan personalens upplevelse i deras kartläggning av att ha trygga relationer med eleverna och elevernas upplevelse av att de känner sig trygga med två vuxna. Man kan anta att det stämmer att de vuxna ännu inte knutit trygga relationer och likaså eleverna i åk 4. Detta ger oss belägg för att arbeta vidare med kartläggningen så att personalen kan rikta sitt relationsbygge med eleverna samt med stadieövergången till åk 4. Här behöver vi fundera över vad vi mer kan göra än det vi redan gör. Kan vi exempelvis intervjua elever i åk 4 vad de hade behövt för att känna att de har två trygga vuxna i åk 4 snabbare. En annan insats är att tala om frågan som ställs, vilka vuxna kan man vända sig till om man behöver som man redan från lågstadiet känner sig trygg med.

Det är fler pojkar än flickor som tycker att vuxna agerar. I antal är pojkar fler än flickor, personalen ser att pojkar tar mer plats i form av att de låter mer och är mer fysiska i sitt agerande medan flickors agerande generellt är mer subtila i konflikter. Detta skulle kunna vara en orsak till att vuxna agerar i större utsträckning i pojkars bråk än flickors. Insats för att förändra resultaten i flickors upplevelse kan vara att personal arbetar mer med att fördela ordet och ge lika möjlighet till talutrymme. Inte acceptera att elever tar talutrymme från andra. Personalen behöver med hjälp av sin kartläggning av goda relationer upptäcka dem som tar mindre plats och se de elever samt lyfta dem. Personalen behöver fortsätta arbeta mer medvetet med att gå in i elevernas lekar och bygga relation och vara förebilder i elevernas lek. Det framgår i intervju med eleverna att tjejer behöver få ha platser som de kan få möjlighet att gå undan till på vår skolgård. Elevernas upplevelse som framkommer i intervjuer är att det är fler vuxna som är ute med dem på raster, de agerar och lyssnar samt finns oftast där eleverna är. Eleverna upplever även att de kan vända sig till alla vuxna, dem blir inte skickade vidare till sin mentor eller någon från årskursen detta läsår. Dessutom att trygghetsfrågor diskuteras oftare i klasserna och eleverna tror att detta gör att de vuxna lättare förstår, lyssnar och agerar. Ur ett organisatoriskt perspektiv är vi i år färre vuxna som jobbar på skolan per elev, de som arbetar kan vi se i resultaten gör skillnad för eleverna och samarbetar på ett sätt som får eleverna att känna sig sedda. Vi har nått närmre uttrycket "alla elever är allas ansvar". Vi kan också se att flera av våra nya metoder i planen mot kränkande behandling och diskriminering (faddring, trygghetsråd och kompisvärdar) skapat en hjälpande struktur för att personalen ska arbeta på ett sätt som gynnar eleverna.

Vi ser att resultaten vad gäller kännedom om ordningsregler och förväntningar är lägre i mellanstadiet än låg. Varför det ser ut så vet vi inte utan det behöver vi ta reda på. Personalen ser att regler och förväntningar pratar man om dagligen med elever. Dokumenten går igenom vid terminsstarter men reglerna och förväntningarna måste upprepas hela tiden, vid varje lektion och varje rast för att dem ska följas.

Totalt sett kan vi nu se resultaten i elevernas trygghet som en följd av de två år vi har arbetat med IBIS (inkluderande beteende stöd i skolan) där personalen har fått en samsyn kring bemötande och vikten av goda relationer samt att vi har genomlyst våra processer kring trygghetsarbetet.

Insatser och åtgärder

Fortsätta arbetet med IBIS.

Fortsätta och även utveckla arbetet med skolans reviderade plan mot diskriminering och kränkande behandling. En del i detta är att se över hur vi arbetar med pojkars och flickors trygghet.

Implementera "Mini-medling" som verktyg för all personal.

Kartläggning

Tillsammans med elever, föräldrar och personal bearbetar och utvecklas planen mot diskriminering och kränkande behandling med konkreta mål.

Två gånger per termin svarar alla elever **från förskoleklass till och med åk 6** på en trivselenkät som omfattar **all verksamhet i förskoleklass, skola och fritids**. Där kan eleverna redogöra otrygga platser, trivseln i klassrummet, arbetsron och tillit till personalen. Trivselenkätens resultat följs sedan upp kontinuerligt, både på klassnivå men också inom årskursen samt skolövergripande.

Varje vårtermin genomförs en kundundersökning för elever i årskurs 3 och 6 samt föräldrar i förskoleklass, årskurs 3 och 6.

Elever i årskurs 1 - 3, kompisvärdarna, samtalar varje vecka med personalen som vid behov följer upp det som berättas.

Elever i årskurs 4 – 6 deltar skolans Trygghetsråd, där skrivs anteckningar som sedan följs upp av Trygghetsteamet.

All personal kartlägger regelbundet elevernas sociala situation och relation till vuxna vid årskursmötet. (bilaga 2 kartläggning relationsskattning IBIS och bilaga 3 "Så här vill jag ha min skoldag")

Främjande och förebyggande arbete

- Alla skol- och fritidshemsaktiviteter, utflykter, regler och rutiner samt lektioner ska utformas så att alla kan delta utifrån sin egen förmåga.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling förankras med elever, personal och vårdnadshavare varje läsår.
- Berörd personal har överlämnande samtal när en elev börjar på skolan. Klasser sätts samman utifrån den information vi har om eleven genom samtal med tidigare skola.
- Överlämnande konferenser sker mellan förskoleklass och årskurs 1, årskurs 3 och 4 samt årskurs 6 och blivande högstadieskola.
- Personalen skapar och ansvarar för gruppsammansättningar för att ingen ska känna sig utanför. I årskurs 4 görs nya gruppkonstellationer.
- I årskurs F - 6 är verksamheten förstärkt med fritidspersonal under skoldagen.
- Det finns alltid rastvärdar ute på rasterna och eleverna erbjuds planerade aktiviteter.
- För att skolans rastvärdar ska synas utomhus används neongula västar.
- För att få ett varmt och tryggt mottagande på morgonen så checkas eleverna in av personal med rosa västar.
- All personal äter med eleverna för att få en lugn och trygg matsituation.

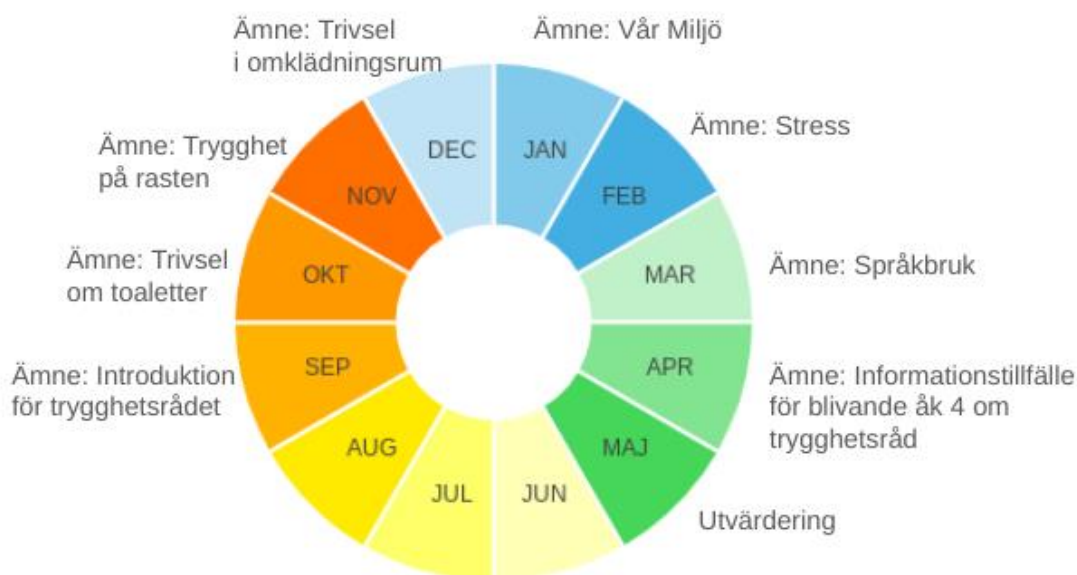
- Eleverna har fasta platser i skolrestaurangen.
- För elever som behöver ett anpassat sammanhang att äta i så erbjuder skolan en liten matsal.
- På skolan arbetar vi med gruppstärkande övningar, vänskapsövningar och trygghetsveckor för att stärka elevgruppen och övergripande skolgemenskap. Detta fokuseras särskilt vid terminsstart och i samband med lov.
- Inom årskurserna förs kontinuerliga diskussioner om hur klasserna fungerar och om någon elev hamnar utanför. Vid årskursplaneringen är elevhälsan en stående punkt.
- På skolan arbetar vi med faddring på olika sätt för att öka trygghet och gemenskap för de yngre eleverna, samt för att träna de äldre i hänsyn och ansvarstagande. Det gör vi bland annat genom samarbetsdagar och annan fadderverksamhet.
- Skolan anordnar regelbundet ett antal aktivitetsdagar såsom samarbetsdagar och Rynkebyloppet, Skolgårdens dag, Generation PEP aktiviteter för att stärka olika gruppammansättningar.
- Varje vecka utses två kompisvärdar i åk F - 3. Det är ett hedersuppdrag och alla elever ska ha haft det under året. Kompisvärdarna träffas i slutet av veckan tillsammans med en vuxen för att rapportera om vad de sett/upplevt under veckan som gått utifrån förbestämd frågemall.
- I åk 4 - 6 ersätts kompisvärdarna av Trygghetsrådsrepresentanter. Trygghetsrådsrepresentanterna träffas regelbundet med representanter från Trygghetsteamet för att diskutera nuläge samt planerar aktiviteter som stärker skolans sammanhållning, trivsel och trygghet.
- Trygghetsteamet träffas regelbundet under läsåret och arbetar systematiskt utifrån ett årshjul.
- Skolans ordningsregler och förväntningar diskuteras och förankras med alla elever och all personal. Ett dokument med förväntningar skickas hem till alla elever och föräldrar vid läsårsstart. Detta skapar en trygghet för alla. (Se bilaga 4 Ordningsregler och bilaga 5 [Förväntansdokument](#))
- En trygghetsenkät genomförs för alla elever två gånger per termin. Trygghetsteamet gör en sammanställning av resultatet och delger till klassansvariga. Denna följs upp och analyseras av klasslärare samt arbetslag. En totalanalys för hela skolan sammanställs och analyseras av trygghetsteamet och skolledningen.
- Skolans skolsköterska genomför främjande hälsosamtal med eleverna i årkurs 4.
- Skolans personal i årkurs 6 i samarbete med elevhälsan genomför insats kring alkohol, narkotika, droger och tobak (ANDT).

- Samarbete sker med skolans elevråd samt trygghetsråd kring skolans ordningsregler, trivselenkät och planen för kränkande behandling.
- Skolan arbetar med förebyggande åtgärder gällande nätkränkningar till exempel vett och etikett på nätet.
- Trygghetsrådsrepresentanterna är fortlöpande med och reviderar och tycker till om både denna plan och trivselenkäten.
- Elevhälsan samt Trygghetsteamet presenterar sig i samtliga klasser.

Sammanhang där skolan diskuterar trygghetsfrågor

- Samtal mellan personal/och elev som fångar upp händelser enskilt och för gruppen.
- Vid arbetslagsträffar varje vecka.
- Vid EHT (elevhälsoteamet) varje vecka.
- Vid förebyggande arbete i klasserna (värdegrundsarbete).
- Diskussioner och observationer i trygghetsteamet som träffas varje vecka för att bevaka de händelser som rapporteras samt att arbeta förebyggande med samtal och pedagogiska tips till kollegor.
- Utvecklingssamtalen med skola och fritids.
- Klassråden.
- Elevrådet.
- Trygghetsrådet med mellanstadiet.
- Trygghetsenkät upprepade gånger under läsåret.
- Årlig kundundersökning.
- Årlig medarbetarenkät.
- Vid uppföljning av enkätresultat.
- Skolrådet.

Årshjul för Trygghetsrådet

Prioriterade områden läsåret 2025 – 2026

Område 1: Att befästa planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Område 2: Att vi har trygga övergångar mellan stadierna förskola till förskoleklass, förskoleklass till åk 1, åk 3 till åk 4 och åk 6 till åk 7.

Område 3: Implementera "Mini-medling"

Hur ska vi arbeta med de prioriterade områdena?

Trygghetsteamet leder arbetet med att befästa planen. All personal påminns om planen under uppstartsdagarna i augusti och får då ta del av utvärderingen och de nya prioriterade områdena. Mentorerna presenterar på lämpligt sätt planen med respektive elevgrupp och implementerar det innehåll som man som mentor ansvarar för. Skolledningen och trygghetsteamet presenterar resultatet av den nya planen samt de nya prioriterade områdena för vårdnadshavare i samband med föräldramötena under höstterminen samt under skolråd. Planen läggs också ut på skolans hemsida. Trygghetsteamet följer löpande upp arbetet med att befästa planen under sina möten och med all personal löpande under året. Planen innefattar flera delar som ska främja trygga övergångar. Skolans kurator och raspedagog genomför implementering av "Mini-medling" med lärarna under lärarkonferens och fritidsmöte vecka 41-42.

Utvärdering

Ett grundläggande krav är att verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas och revideras fortlöpande. Denna plan revideras till nästkommande läsår. Eleverna ska vara med och följa upp och utvärdera planen både vid höstterminens slut samt vid läsårets slut.

Ansvarsfördelning

Skolledningen ansvarar för:

- Att personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Att planen mot kränkande behandling årligen utvärderas och revideras i samarbete med representanter från personal, elever och vårdnadshavare.
- Att planera personalens kompetensutveckling för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.
- Att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och annan kränkande behandling.
- Att alla kränkningar skyndsamt anmäls till huvudman av personal som hanterar ärendet.
- Att ordningsreglerna blir uppdaterade och reviderade inför varje nytt kalenderår i samverkan med elevrådet.

Mentor ansvarar för:

- Tillsammans med eleverna gå igenom planen mot diskriminering och kränkande behandling samt förväntansdokument.
- Aktualiserar skolans ordningsregler med eleverna (finns synligt i varje klassrum). Bestämmer klassens trivselregler tillsammans med eleverna.
- Arbeta främjande och förebyggande kring trygghet. Agera, utreda, åtgärda samt följa upp kränkande behandling. Dokumentera i huvudmans system för kränkande behandling. Informera berörda vårdnadshavare. (Se handlingsplan2)
- Genomför gruppstärkande övningar med klassen.
- Kompisvärdsarbetet genomförs i åk F-3.
- Utser två elever från varje klass till trygghetsrådet åk 4-6 för det aktuella läsåret. Eleverna får då anmäla intresse för att vara trygghetsrådsrepresentant och därefter sker lottning. Vilka elever som lottats fram förmedlas till Trygghetsteamet.
- Kommer överens om en tid varje månad då representanterna kan lyfta trygghetsfrågor som skrivs i trygghetsrådsboken.
- Skapa tillfällen för faddring enligt planen mot diskriminering och kränkande behandling och läsårets prioriterade områden.
- Ett aktivt arbete mot de prioriterade områdena som står i Planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- Följa årshjulet för trygghetsarbete på skolan.

Trygghetsteamet ansvarar för:

- Revidera årshjulet för trygghetsarbetet på Sågtorpsskolan.
- Initierar en aktiv fadderverksamhet på skolan.
- Trygghetsenkäten revideras en gång per läsår och analyseras fyra gånger per läsår.
- Ta fram fokusområden som ligger till grund för inspirationsföreläsningar.
- Revidera en uppdragsbeskrivning för Trygghetsrådet.

- Se till att representanter till Trygghetsrådet stärks i utförandet av de uppgifter de delges.
- Träffas regelbundet och leder skolans Trygghetsråd i skolans trygghetsarbete.
- Initiera att Kompisvärdsarbete bedrivs i åk F-3.
- Ta hand om elevärenden som anmäls till trygghetsteamet, **efter att personal följt förfarandet enligt handlingsplan 2; åtgärder om elev kränker annan elev.**
- Att samverka med skolans elevhälsoteam och regelbundet lyfta trygghetsfrågor under EHT.
- Att följa upp resultatet av trivselenkäten.

Främjande och förebyggande arbete:

- På Sågtorpsskolan har vi en aktiv fadderverksamhet. HT: Åk 4 faddrar åk 1, åk 5 faddrar åk 2 och åk 6 faddrar åk 3. VT: Åk 3 faddrar förskoleklasserna och åk 6 genomför samlaraktiviteter. Förskoleklasserna faddrar närliggande förskolor.
- I år 1 - 3 har vi kompisvärdar (två nya utses varje vecka), deras uppgift är att ha extra uppsikt under rasterna. Kompisvärdarna sitter och diskuterar tillsammans med en vuxen i slutet av varje vecka.
- I år 4 - 6 har vi trygghetsråd, de träffas regelbundet tillsammans med representanter från trygghetsteamet för att rapportera om nuläget i klasserna samt för att planera upp aktiviteter som stärker sammanhållningen på skolan.

Planerade aktiviteter för läsåret:

- Trygghetsrådsmöten, åk 4-6: vecka 36, 40, 46, 4, 8, 12, 17 och 22.
- Trygghetsenkäten genomförs under 42, 49, 7 och 17.

Upprättande av ny plan mot diskriminering och kränkande behandling

Vid upprättandet av kommande årsplan följs de prioriterade områdena i nulägesanalysen upp tillsammans med elever, personal, vårdnadshavare samt skolläda.

Handlingsplan 1

Så här gör du som elev om du eller någon annan blir utsatt för kränkningar i skolan.

Vad ska du göra om du själv blir kränkt?

Du måste berätta det för någon. Det är viktigt att du inte ger upp även om du upplever att du inte blir förstådd utan i så fall vänder dig till någon annan. All personal på skolan har till uppgift att hjälpa dig om du får det besvärligt. Du kan till exempel berätta för:

- en vuxen du litar på
- din lärare
- fritidspersonal
- dina kamratstödjare i klassen (åk 4 – 6)
- en kompis
- rektor/biträdande rektor
- skolsköterska
- skolkurator
- skolpsykologen
- annan vuxen på skolan
- be en förälder, närstående eller syskon berätta för skolan
- BRIS hjälptelefon tel.116 111 alt [bris.se](https://www.bris.se)
- UMO www.umo.se
- [Tjeizonen.se](https://www.tjeizonen.se) (för tjejer 10-25 år)
- [Killar.se](https://www.killar.se) (för killar 10-25 år)
- [1177.se/vagaberatta](https://www.1177.se/vagaberatta)

Vad kan du göra om en kompis blir kränkt?

Om du ser att något händer mellan elever som inte verkar okej ska du säga till någon vuxen på skolan (se punkterna ovan). Följ med kompisens till någon vuxen och berätta hur det är. Reagera när någon beter sig illa. Om du ser att någon står ensam kan du be den komma med dig. Var själv en bra kompis!

Handlingsplan 2 Åtgärder om elev kränker annan elev

Den personal som ser, eller är den som först får information om, att någon elev på skolan blivit utsatt för kränkning är ansvarig för den första delen i ett kränkingsärende eller lämna över ärendet till elevens närmaste personal, detta för att kunna dokumentera hela processen.

Personalen skall skyndsamt göra följande:

- Ha ett första samtal med inblandade elever, och då var för sig. Samtalen skall dokumenteras i kränkingsutredningen samt återkopplas till elevernas vårdnadshavare.
- Informera de inblandade elevernas mentor/mentorer, både den utsatta och den/de som utsatt.

Personalen skall skyndsamt även göra följande:

- Dokumentera vad som skett i *Anmälan till huvudmannen vid kränkande behandling*. Anmälan kommer då till rektor/biträdande rektor och huvudman.

Om samtal skall hållas med fler utsättande elever skall det i möjligaste mån säkerställas att de inte hinner prata med varandra innan, detta för att få en så korrekt bild som möjligt av vad som skett och vem som gjort eller sagt vad.

De inblandade elevernas personal är ansvariga för det fortsatta arbetet i kränkings-ärendet, gärna i samarbete med den personal som ansvarade för den första delen. Personalen behöver informera varandra om vad som framkommer under samtalen.

Personal som ansvarar för ärendet skall göra följande:

- Vid behov vidta åtgärder för att kränkningen skall upphöra, om nödvändigt i samråd med kurator och skolledning.
- Ha ett uppföljande samtal med samtliga inblandade elever.
Även dessa samtal dokumenteras i kränkingsutredningen. Uppföljande samtal skall ske senast en vecka efter det första samtalet. Återkoppla till vårdnadshavare.
- Om det uppföljande samtalet visat att kränkningarna inte upphört, hålla ett andra uppföljande samtal med sina respektive elever senast tre dagar efter det uppföljande samtalet. Dokumentation skall ske som vid tidigare samtal i kränkingsutredningen. Återkoppla till vårdnadshavare.
- När ärendet är utrett och åtgärder haft önskad effekt på den specifika händelsen avslutas ärendet av ägaren.
- Vi behov vidta ytterligare åtgärder för att kränkningen skall upphöra samt konsultera skolans trygghetsteam för vidare arbete. Detta sker via säkert meddelande till

Gorel.Akesdotterbaard@nacka.se

Sasha.Ytterskog-Leander@nacka.se

Erica.Comstedt@nacka.se

Gustaf.Stokat@nacka.se

Niclas.Sjostrand@nacka.se

Carl.Friberg@nacka.se

Berkhan.Demirci@nacka.se

Maria.Stenbeck@nacka.se

Handlingsplan 3 Åtgärder om en personal kränker en elev

- Varje vuxen tar sitt personliga ansvar för att tala med den kollega som man anser har kränkt ett barn.
- Den som får kännedom om att en elev har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av någon vuxen på skolan informerar någon i skolledningen.
- Rektor/biträdande rektor ansvarar för att händelsen utreds och att en handlingsplan upprättas.
- Samtal med berörd elev och föräldrar för att inhämta information om händelsen av den person som är utsedd av rektor att handha ärendet.
- Inhämtning av information från personal som finns runt den berörda eleven.
- Samtal med den personal som utsatt eleven genomförs av rektor/biträdande rektor eller den som blivit ålagd att handha ärendet.
- Lämpliga åtgärder vidtas enligt den handlingsplan som upprättats.
- Rektor/biträdande rektor utvärderar och följer upp ärendet med båda parter.

- Berörda föräldrar informeras kontinuerligt under ärendets gång av den som är utsedd av rektor att handha ärendet.
- Rektor/biträdande rektor ansvarar för att dokumentation av ärendet sker och därefter arkiveras.

Handlingsplan 4 Åtgärder om en elev kränker en personal

- Personal som blir vittne till en kränkning ingriper genom att genast avbryta handlingen eller hämtar hjälp om situationen inte går att lösa på egen hand.
- Samtal med den utsatte om vad det är som har hänt leds av någon i skolledningen.
- Rektor/biträdande rektor ansvarar för att händelsen utreds, att en handlingsplan upprättas och att uppföljning genomförs.

Handlingsplan 5 Åtgärder om personal blir utsatt av annan personal

- Den personal som blir vittne till den kränkande handlingen ingriper så att kränkningen avbryts.
- Den som blir vittne till händelsen meddelar rektor eller biträdande rektor.
- Rektor/biträdande rektor har ett samtal med den som blivit utsatt.
- Vid behov inhämtas information från övrig personal.
- Rektor/biträdande rektor har ett samtal med den som gjort sig skyldig till den kränkande handlingen och klargör att sådana inte får förekomma.
- Om problemet kvarstår eller återkommer tas hjälp från företagshälsovården.

Handlingsplan 6 Hot och våld

Vid akuta ärenden med pågående våld

Lärarna genom att göra något av följande:

- Ropa på hjälp från närliggande lokal eller personal du ser i närheten.
- Skicka sms med inledande ord AKUT till skolledning och expedition.
- Ring skolledare, expedition eller kollega.
- Ring 112.

Skydda andra elever och/eller kollegor:

- Utrym övriga elever och personal om möjligt.
- Lämna eleven som är i utbrott (så länge hen inte är en fara för sig själv) stå utanför med öppen dörr (om ni är inomhus).
- Byt ut personal som möjligen orsakat det affektiva tillståndet.

Vid ärenden med pågående hot:

- Spegla eleven i det som händer. Hotar du mig nu?
- Informera om att hot är olagligt.
- Backa från situationen/sänk kraven/avled.
- Informera kollegor och/eller chef om den pågående hotfulla situationen så att personal om möjligt kan bytas ut.

Den som mottar ett larm om hot eller våld

- Värdera situationen via telefon eller genom att gå till platsen. Alternativen kan vara att t ex se till att eleven blir hämtad, att polis tillkallas eller att personal tillsätts eller byts ut.

Efter incident med hot och/eller våld:

- Registrera incidenten i KIA (som olycksfall) om det är hot och/eller våld mot personal (chef anmäler då till Arbetsmiljöverket).
- Anmälan kränkande behandling om det förekommit mellan elever.
- Informera/samtala med din chef.
- Som medarbetare kan du använda Falck personalstöd (0200-216300).
- Informera vårdnadshavare.
- Ev disciplinär åtgärd/orosanmälan till Socialtjänsten/polisanmälan.

Handlingsplan 7 Åtgärder vid upprepade kränkningar

- Vid misstänkt mobbning (se bilaga 7 Varningssignaler) kontakter lärare, förälder eller elev Trygghetsteamet.
- Två representanter (som ej undervisar eleverna) ur Trygghetsteamet reder ut vad som har hänt.
- Representanter från Trygghetsteamet tar kontakt med uppgiftslämnaren och med den utsatte och undersöker om det är mobbning eller annan kränkande behandling.
- Klasslärare/mentor informeras i förväg om representanterna vill tala med berörda elever. Undervisande lärare och representanterna kommer överens om när allvarssamtalen kan ske.
- Allvarssamtal förs enligt en **given mall**. Det är alltid två vuxenrepresentanter som talar med eleverna.
- Eleven får möjlighet att själv berätta hemma om vad som har hänt.
- Klassläraren eller representanterna från Trygghetsteamet ringer föräldrarna samma dag.
- Efter 1 – 2 veckor kontrollerar representanterna från Trygghetsteamet att kränkningarna har upphört genom uppföljningssamtal med de berörda eleverna.
- Eventuellt fortsätter samtalen om önskemål/behov finns.
- Vid behov överlämnas ärendet till elevhälsoteamet.

- Alla samtal dokumenteras i ett nytt kränkingsärende och handlingsplaner dokumenteras i elevens akt i Prorenata.

Om den mobbade varit utsatt för övergrepp och misshandel, som kan betraktas som brott, ska detta anmälas till polisen.

Bilaga 1 Årshjul för Trygghetsteamet

Årshjul trygghetsarbetet på Sågtorpsskolan

Bilaga 2 Relationsskattning IBIS

Systematiskt arbete med relationer

1. Kartläggning
2. Arbete
3. Uppföljning

Relationer till eleverna

Det finns några centrala delar i arbetet med relationerna till eleverna:

- Det handlar om **professionella** relationer
- Fokus på **positiv** kommunikation (5:1)
- Det är **pedagogens** ansvar att arbeta med relationerna.
- Pedagogen måste ha **koll** på ifall relationerna är bra, dåliga eller medelmåttiga.

Diskussioner i arbetslag

Gå igenom kartläggning ni har gjort. Hur ser det ut idag?

1. Rödmarkerade elever

Diskutera åtgärder, hur kan vi göra för att förbättra relationen?

2. Gulmarkerade elever

Rangordna de gulmarkerade. Vilka är på väg till/nära röd?

Diskutera åtgärder, hur kan vi göra för att förbättra relationen?

Relationskartläggning - åtgärder

Elev	Åtgärd	Ansvarig	Utvärdering	Avslutas

Bilaga 3 Så här vill jag ha min skoldag

[Så här vill jag ha min skoldag](#)

Bilaga 4 Ordningsregler

Ordningsregler Sågtorpsskolan 23/24

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler (skollagen kap 5 § 5).

Målet är att alla elever och medarbetare känner trygghet, trivs och lär sig på bästa sätt.

- Du bemöter andra med hänsyn, vänlighet, uppträder artigt och är en god kamrat.
- Du respekterar alla och kränker inte någon.
- Du använder ett vårdat språk och talar i normal samtalston.
- Du är schysst och håller en god ton mot andra på nätet och i sociala medier.
- Du tar ansvar för ditt skolarbete, ditt lärande och bidrar till arbetsro.
- Du passar tider.
- Du är aktsam om skolans lokaler och material, både inne och ute.
- Du hjälper till för att det ska vara lugnt och trivsamt i matsalen.
- Du tar av dig ytterkläder, keps, mössa och uteskor när du är inomhus.
- Du lämnar värdesaker och farliga saker hemma.
- Du lämnar nötter, snacks, sötsaker och tuggummi hemma.
- Du lämnar in din mobil vid skolstart och får tillbaka den när du går hem.
- Du tar inte bilder eller filmar andra människor utan tillstånd.

Uteregler

- Du är ute på rasterna och stannar inom skolans område.
- Du kastar inte snöbollar/sten/kulor eller annat som kan skada andra.
- Du använder hjälm när du åker pulka/stjärtlapp och du åker endast i pulkabacken.
- Du värnar om vår utemiljö (inklusive träd och buskar).
- Du tar inte med dig egna leksaker och material till rasten såsom fotboll eller pingisrack, vi använder oss av skolans rastmaterial. Undantag på leksaksdagar och dylikt.
- Du har möjlighet att delta i olika aktiviteter på gräsplanen före skoltid och under förmiddagsrasten. På lunchrasten erbjuds fotbollsspel på gräsplanen.

Om du som elev inte följer skolans ordningsregler:

Konsekvenstrappa

Steg 1

Berörd personal har ett allvarligt samtal med dig, där ditt beteende/händelse förväntas att upphöra. Klasslärare eller berörd personal återkopplar till vårdnadshavare vid behov.

Steg 2

Om händelsen är allvarlig eller upprepas kommer din klasslärare eller berörd personal att ha samtal med dig och informera vårdnadshavaren. Rektor informeras.

Steg 3

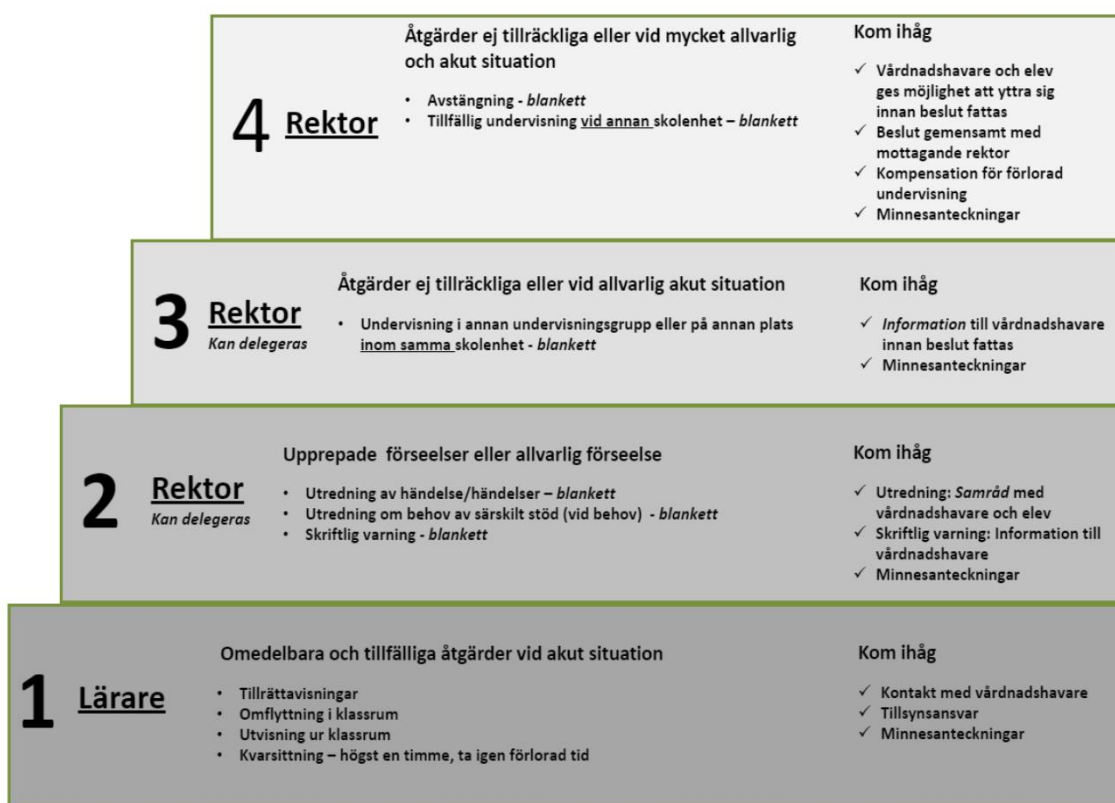
Klasslärare kallar till ett möte med dig som elev och vårdnadshavare.

Steg 4

Rektor kallar till möte med vårdnadshavare (ev. elev) och berörd personal.

Åtgärdstrappa för disciplinära åtgärder kan används redan vid steg 1 utifrån situation. Utöver ordningsreglerna ovan gäller samhällets vanliga regler. Brottsliga handlingar kan komma att polisanmälas. Som brottslig handling räknas t.ex. skadegörelse, klotter och stöld. Om du har sönder skolans utrustning kan du bli ersättningsskyldig.

Åtgärdstrappa för disciplinära åtgärder

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Enligt de förutsättningar som följer av skollagen kap 5 får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål.

En elev kan bli utvisad enligt skollagen kap 5 trygghet och studiero. Om en elev trots tillsägelser om att upphöra med att störa sin egen och andras trygghet och

studiero och/eller ej följer skolans ordningsregler i samband med undervisning kan en elev bli utvisad från lektionen.

Lärare ska avgöra och besluta om elev ska utvisas, få kvarsittning och omhändertata föremål.

Om en elev utvisas kommer lärare att registrera det i egen anteckning och meddela vårdnadshavare. Om elev har fått fler än en utvisningar kommer lärare ta beslut om elev ska få kvarsittning. Kvarsittning sker i max 1 timme i anslutning innan eller efter skoldagen och sker med syfte att ta igen den undervisning eleven har missat. Om kvarsittning blir aktuellt kommer lärare att informera elev och vårdnadshavare om när kvarsittningen kommer att ske.

Övriga disciplinära åtgärder (*tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning*) kan endast rektor fatta beslut kring.

Utvisning ur undervisningslokalen

- 7 § I grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om 1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och 2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

Kvarsittning

- 8 § Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.

Olof Andersson / Linda Hindell/ Gustaf Stokat
Rektor Bitr.rektor Bitr.rektor

Bilaga 6 Förväntansdokument

Förväntansdokument Sågtorpsskolan 24/25

I gällande läroplan Lgr 22 står ”*Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningar för barns och ungdomars utveckling och lärande.*”

För att alla elever ska ges möjlighet att uppnå läroplanens mål och få en skola där alla trivs behöver vi veta vad som förväntas av oss.

Som vårdnadshavare kan du förvänta dig att skolan/verksamheten/personalen:

- följer nationella och lokala styrdokument
- håller god kvalitet och att vi ständigt arbetar med utveckling och förbättring
- arbetar för att ditt barn ska utvecklas så mycket som möjligt kunskapsmässigt och socialt
- håller dig informerad om ditt barns lärande
- har engagerad och kompetent personal
- bemöter ditt barn med hänsyn, vänlighet och respekt
- arbetar för att ditt barn ska kunna trivas och vara tryggt i skolan
- hjälper eleverna att lösa konflikter vid behov
- hanterar situationer som eventuellt uppstår på ett professionellt, konstruktivt och respektfullt sätt
- informerar och för en dialog med dig förälder/vårdnadshavare om situationen så kräver
- samverkar med dig som vårdnadshavare
- serverar en näringsrik och vällagad skollunch

Som elev på skolan kan du förvänta dig följande av oss vuxna på skolan att vi:

- hjälper dig att utvecklas så långt som möjligt i ditt skolarbete
- bemöter dig med hänsyn, vänlighet och respekt
- ser till att du kan känna dig trygg på rasterna
- bryr oss om dig
- påminner dig om ordningsreglerna
- gör allt vad vi kan för att hjälpa dig om du blir illa behandlad av någon i skolan
- ingriper mot alla former av mobbning och kränkningar
- hjälper dig att lösa konflikter
- ser till att du har en så lugn och trivsamt arbetsmiljö som möjligt
- uppträder så att du kan se oss som förebilder

Som vårdnadshavare till elev på skolan förväntar vi oss följande av dig:

- Att du, tillsammans med ditt barn, tar del av och samarbetar för att skolans regler respekteras och följs
- Att du ser till att barnet kommer i tid till skolan
- Att ditt barn har ätit frukost och är utvilad när barnet kommer till skolan
- Att du har ett positivt förhållningssätt till skolan
- Att du för en respektfull dialog med skolan samt att du talar väl om skolan och dess personal inför ditt barn.
- Att du stöttar ditt barn i skolarbetet
- Att du loggar in på Infomentor regelbundet och tar del av ditt barns kunskapsutveckling
- Att du deltar aktivt vid utvecklingssamtal och föräldramöten samt tar del av den information som skolan skickar ut
- Att du låter ditt barn vara hemma vid sjukdom och att du då anmäler ditt barns frånvaro varje morgon i Infomentor
- Att du undviker planerad frånvaro för ditt barn utöver den ledighet som är på loven
- Att du kontaktar skolan direkt om du är missnöjd, om du undrar över något eller om något har hänt som vi behöver känna till

Som elev på skolan förväntar vi oss följande av dig:

- Att du som elev följer skolans ordningsregler

Klipp här - - - - -

Lämnas till klassansvarig lärare:

Vi har tillsammans tagit del av förväntansdokumentet:

Elev: _____

Vårdnadshavare: _____

Vårdnadshavare: _____

Datum: _____

Bilaga 7 Varningssignaler

Varningssignaler

Passivitet

Om barnet förlorar initiativförmåga och handlingskraft. Den som blir utsatt för mobbning under en längre tid får en låg självkänsla och reagerar ofta med passivitet.

Låg självkänsla

Förändras barnets sätt att prata och röra sig på? Annorlunda kroppsspråk, tystlåtenhet, att inte våga ta ögonkontakt är tecken på låg självkänsla som kan bero på att barnet är utsatt.

Håller sig för sig själv

Om barnet går mycket för sig själv i skolan är det ofta ett tecken på att man inte får vara med i gemenskapen.

Förändrad personlighet

Barnet kan bli tystare och mer tillbakadraget, men också motsatsen. Barnet kanske blir väldigt argt hemma eller reagerar med att bli klassens pajas.

Skolk

Hög frånvaro i skolan och påhittade studiedagar kan vara ett tecken på motvilja att gå till skolan, kanske beroende på mobbning i eller utanför skolan.

Psykosomatiska sjukdomar

Barnet klagar på till exempel ont i magen och ont i huvudet för att slippa gå till skolan.

Självdestruktivitet

Barnet skadar sig själv eller utsätter sig själv för skadliga situationer. Det kan visa sig genom att barnet förstör saker och ritar teckningar med destruktiva motiv.

Källa: Friends